

TANTÁRGYI ADATLAP

Az EU környezet- és regionális politikája

BMEGT42M105

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Az EU környezet- és regionális politikája

Azonosító

BMEGT42M105

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

Félévközi
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Csigéné Dr. Nagypál Noémi	egyetemi adjunktus	csigene.noemi@gtk.bme.hu
---------------------------	--------------------	--------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU, angol - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc (angol nyelven) 2019/20/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **2**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan 2016/17/1 félévtől TAVASZI kezdés**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2022.02.23.) az 580119/9/2022 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2022.02.23-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Az Európai Unió környezeti és regionális politikájának, annak történetének, szerepének, elemeinek és eszközeinek bemutatása.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a környezet- és regionális politika fogalmát, kapcsolatát a többi szakpolitikával;
2. Ismeri a környezet- és regionális politika történetét az Európai Unióban;
3. Ismeri a környezet- és regionális politika alapelveit, azok kialakulásának jellemzőit;
4. Ismeri a regionális politika eszközrendszerét az Európai Unióban.

Képesség

1. Képes átlátni az uniós társfinanszírozású projektek környezet- és regionális politikai összefüggéseit,
2. Képes hatékonyan részt venni az ilyen projektek menedzselésében, interdiszciplináris csapatban, más szakemberekkel együttműködve
3. Képes egyes programok és projektek környezet- és regionális politika alapelveivel való összhangjának elemzésére.
4. Önálló új következtetések levonására, eredeti gondolatok és megoldási módokat alkalmazására képes, igényes elemzési módszerek alkalmazásával
5. A projektmunka hozzájárul ahhoz, hogy saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot kialakítani képes legyen, továbbá tudja azt vitában megvédeni, valamint felismerni az álláspont revíziójának szükségességét

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival;
2. Folyamatos ismeretszerzéssel bővíti tudását, nyomon követi a környezet- és regionális politika alakulását;
3. A környezet- és regionális politikai ismeretei révén munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is)
4. Törekszik komplex rendszerek megértésére,

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a projektek értékelését,
2. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket,
3. Gondolkozásában a rendszerelvű megközelítést alkalmazza.
4. Az uniós regionális és környezetpolitika ismerete hozzájárul ahhoz, hogy ezekkel kapcsolatos társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsítson.

Oktatásmódszertan

Előadások keretében a célkitűzések megvalósítása. A hallgatók ezen kívül önállóan készítik el két gyakorlati feladatukat, melyekben egy általuk választott ország környezeti és regionális politikáját mutatják be, elemzik, értékelik.

Tanulástámogató anyagok

- Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2010. (IX. fejezet. Környezetpolitika).
- Az EU VII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2013-2020). /"Jólét bolygónk felélése nél-kül"/. ec.europa.eu/environment/newprg/index.htm
- Illés Iván: Regionális gazdaságtan. Területfejlesztés. Typotex Kiadó, Budapest. 2008 (3., 4. fejezet)
- Rechnitzer János, Smahó Melinda: Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2011 (III. rész)
- Hey, C. (2007) III. EU Environmental Policies: A short history of the policy strategies. EU Environmental Policy Handbook. [EU Commission - Working Document] online: <http://aei.pitt.edu/98675/>
- Ijjas, I. (2016) Good Practices for Integrated Water Resources Management in EU and Hungary, Hungarian Journal of Hydrology Vol. 96. No. 3. 2016
- Wallerstein, I. M. (2004). World-systems analysis: An introduction. Durham: Duke University Press.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése kettő pillérét: 1. a félév közben elsajátított kompetenciák összegző értékelésére szolgáló cselekmények (2 zárthelyi dolgozat); 2. csoportmunka és annak eredményeinek prezentálása a gyakorlat keretében

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a fogalmak pontos ismeretén kívül a probléma-felismerést és megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 60 perc. 2. Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája a csoportosan készített projektfeladat, melynek tartalmát, követelményeit, beadási határidejét értékelési módját az oktató határozza meg

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 25%
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 25%
- részteljesítmény értékelés (2 db projektfeladat): 50%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- -: -

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	93-100
Jeles	87-92
Jó	75-86
Közepes	63-74
Elégséges	50-62
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

1) A két összegző tanulmányi teljesítményértékelés pótolható. A két félévközi összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat) díjmentesen pótolható a pótlási időszakban. Javítás esetén az új eredmény a régit felülírja 2) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételten kísérletet tehet az eredményes teljesítésre

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

kontakt óra	56
félévközi készülés órákra	14
felkészülés zárthelyire	30
házi feladat elkészítése	50
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2022.02.07-én. Érvényes 2022.02.07-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A regionális politika tartalma, alapvető céljai, kapcsolata a környezetpolitikával és az ágazati politikákkal. A regionális politika kialakulása az egyes európai országokban. Régiók, regionalizálás, regionalizmus, regionális identitás.
- 2 Az európai regionális politika szakaszai, céljai az egyes országokban. Az országok csoportosítása regionális politikájuk célrendszere szerint. Országok csoportosítása a regionalizáció szempontjából.
- 3 A régió fogalma és típusai. A közösségi regionális politika szükségessége, korai története és eszközei.
- 4 Csoportmunka.
- 5 Az 1973-as és a mediterrán bővítések hatásai. A közösségi regionális politika 1988-as reformja, alapelvei. A NUTS rendszer. Csoportmunka.
- 6 A kohéziós politika cél- és eszközrendszerének változásai az 1990-es években. Csoportmunka.
- 7 A 2004-es bővítés előzményei és hatásai. Aktuális kérdések és jövőbeli lehetséges fejlődési irányok. A regionális politika értékelése. Prezentációk regionális politikából.
- 8 1. ZH
- 9 A jelenkori környezeti problémák vizsgálatának szemléleti alapelemei: komplexitás és globalitás. A nemzetközi környezeti együttgondolkodás és - működés keretei: együttműködés az ENSZ-en belül. Az együttműködés fontosabb állomásai az 1970-es és 1980-as évtizedekben. Csoportmunka.
- 10 Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottság tevékenysége. A fenntartható fejlődés stratégiája. Az ENSZ II. Környezetvédelmi Világkonferenciája. Rio-i dokumentumok.
- 11 Az ENSZ III. Környezetvédelmi Világkonferenciája (2002. Johannesburg). Nemzetközi környezetvédelmi együttműködés a XXI. század elején. Csoportmunka.
- 12 Az Európai Unió környezetpolitikája fejlődésének kronológiája. A közösségi környezetpolitika reaktív szakasza (1957-1987) - a Közösség I-III. Környezetvédelmi Akcióprogramja (1973-1986). Csoportmunka.
- 13 Az Egységes Európai Okmány (1987) szerepe, a környezetpolitika proaktívává válása. IV. Környezetvédelmi Akcióprogram (1987-1992). Az EU V. Környezetvédelmi Akcióprogramja (1993-2000) - a fenntarthatóság felé. Célok és eszközök. Csoportmunka.
- 14 VI. Környezetvédelmi Akcióprogram (2001-2010). Az „integratív környezetvédelem” megközelítés, az ún. Cardiff-i folyamat. Prezentációk környezetpolitikából.
- 15 Az EU VII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2013-2020). A környezeti szabályozás rendszere az EU-ban, összevetése a hazai gyakorlattal.
- 16 Az EU környezetvédelmi joganyag hazai harmonizációja. Prezentációk környezetpolitikából.
- 17 2. ZH

További oktatók

Dr. Valkó László címzetes egyetemi tanár - honorary professor valko.laszlo@gtk.bme.hu

Dr. Ijjas Flóra egyetemi adjunktus - senior lecturer ijjas.flora@gtk.bme.hu

Barna Orsolya barna.orsolya@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.